Stichting Studiebegeleiding Leiden
MEER DAN 30 JAAR ERVARING

Voorbereidende opgaven vwo

Examencursus

geschiedenis

Tips:

- Maak de voorbereidende opgaven voorin in een van de A4-schriften die je gaat gebruiken tijdens de cursus.
- Als een opdracht niet lukt: geen probleem, op de cursus helpen we je verder! Werk de vraag uit tot waar je kunt en ga verder met de volgende opdracht, maar ga het antwoord niet opzoeken en alsnog opschrijven, dat kan tijdens de cursus.
- Kijk, voordat je begint de **filmpjes** over de Prehistorie & Oudheid, Middeleeuwen en Overzicht 1945-Heden. Je kunt de filmpjes vinden op de pagina www.sslleiden.nl/voorbereidende-opgaven/geschiedenis/, of op ons YouTubekanaal SSL Leiden. Neem de aantekeningen over in een aantekeningenschrift en neem dit schrift ook mee naar de cursus.
- Gebruik een markeerstift om belangrijke woorden in de vragen en bronnen aan te strepen. Ook tijdens de cursus is dit markeren essentieel!

Veel succes!

© SSL 2026

Prehistorie en Oudheid

In het begin van de vierde eeuw voor Christus werd in Athene de regel ingevoerd dat de burgers voor het bijwonen van de volksvergadering presentiegeld, ter hoogte van ongeveer een half dagloon, kregen. Dit wordt beschouwd als een belangrijke stap in het democratiseringsproces in de Atheense stadstaat.

1 Leg dit uit.

Gebruik bron 1.
Met deze Romeinse kopie van de beelden kun je twee kenmerkende aspecten uit de tijd van de Romeinse oudheid illustreren.

2 Noem deze twee kenmerkende aspecten.
Let op: je moet na het opschrijven van het kenmerkende aspect een uitleg geven.

 © SSL 2026

bron 1
Een Romeinse kopie uit de tweede eeuw van Griekse beelden van Harmodios en Aristogeiton:

Toelichting:
Van de beelden die het Atheense stadsbestuur laat maken van Harmodios en Aristogeiton (zie vraag 2) worden in de Romeinse tijd vele kopieën gemaakt, die zijn gevonden in Romeinse villa's.

3 Leg uit waarom de val van het Romeinse Rijk ervoor zorgde dat de handel in Europa verdween.

 © SSL 2026

Middeleeuwen

Keizer Lodewijk de Vrome stelde in 817 de *Regula Benedicti* (Regel van Benedictus) verplicht voor alle kloosters binnen het Frankische rijk. Hierin werden afspraken vastgelegd over het kloosterleven, onder andere over gehoorzaamheid, armoede en nederigheid van de kloosterlingen. Met de verplichte invoering van de *Regula Benedicti*:

1 hoopte de keizer de eenheid in zijn rijk te bevorderen en
2 deed de keizer iets wat pausen in de late middeleeuwen onaanvaardbaar zouden vinden.

4 Geef voor beide uitspraken de daarbij passende redenering.

De val van het Romeinse Rijk maakte het ontstaan van het hofstelsel op economisch gebied en het ontstaan van het feodaal stelsel op politiek gebied noodzakelijk.

5 Leg beide onderdelen van deze bewering uit.

Overzicht 1945-heden

6 Leg uit waarom de toenemende welvaart in West-Europa in de jaren 60 leidde tot de opkomst van jongerenculturen.

Een gegeven:
In 1995 stelden enkele Kamerleden van de Tweede Kamer voor om een nieuw artikel aan de grondwet toe te voegen, waardoor de overheid de taak kreeg het gebruik van de Nederlandse taal te bevorderen.

7 Beredeneer waardoor de Kamerleden dit artikel noodzakelijk vonden, waarbij je je antwoord ondersteunt met een kenmerkend aspect.
Let op: je moet na het opschrijven van het kenmerkende aspect een uitleg geven.

Ter afsluiting

Je hebt de voorbereidende opgaven af, dat is een goed begin van je cursus. Om straks gericht de uitdagingen van geschiedenis aan te pakken kan je vast opschrijven welk(e) onderwerp(en) jij lastig vindt en waarom. Dit zorgt ervoor dat onze docenten jou nog gerichter kunnen helpen!

 © SSL 2026